

ЧАСТКА. УЗАГАЛЬНЕННЯ І
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ.

ПЕРЕПИШІТЬ, РОЗКРИВАЮЧИ ДУЖКИ.
ПОЯСНІТЬ ПРАВОПИС ЧАСТОК.

1. Все так (же) над озером мріє калина, де юність моя протекла (В. Сосюра). 2. Пішов (би) я в Україну, пішов (би) додому, там (би) мене привітали, зраділи (б) старому (Т. Шевченко). 3. А серце б'ється, свіжий вітер дише, не (мов) би хоче остудить чоло (М. Рильський). 4. Сьогодні йому, як ні (коли), хотілося (чим) скоріш виїхати за місто (Л. Дмитерко). 5. Не так (то) робиться все хутко, як швидко оком ізмигнеш (І. Котляревський). 6. Вже хто (зна) скільки часу минуло з тої пори (В. Кучер). 7. Гукати в минуле – даремна турбота, гукай у майбутнє – хто (небудь) почує (О. Підсуха). 8. Тішся, дитино, поки (ще) маленька, ти (ж) (бо) живеш навесні (Леся Українка). 9. Що (кілька) метрів зупинялися передихнути (О. Гончар). 10. Любіть працю на Землі, бо без цього не буде щастя нам і нашим дітям, ні (на) якій планеті (О. Довженко). 11. Цей дріт приносить телеграми хто (зна) (з) якої даліни (М. Рильський).

ПЕРЕПИШІТЬ, РОЗКРИВАЮЧИ
ДУЖКИ. ПОЯСНІТЬ
УЖИВАННЯ НЕ, НІ ЗІ
СЛОВАМИ.

1. (Не) до жартів рибі, коли її під жабри зачепили 2. Хто (не) робить, той (не) помиляється (Народна творчість). 3. Хай розквітне веселково у (не) виданій красі наша мова калинова, (на) че сонце у росі. 4. Слово, моя ти єдина зброе, ми (не) повинні загинуть обоє. 5. Ми – (не) безліч стандартних “я”, а безліч всесвітів різних. 6. Шкода краси, де розуму (не) має . 7. (Ні) (з) ким (не) говорив, (ні) (до) кого (не) ходив. 8. (Не) легко бути людиною. 9. Краса – лиш відображення земного у (не) земному дзеркалі душі. 10. Холодні зірки мерехтіли в темному небі, і (не) скінченний Чумацький Шлях простягся у вічність. 11. Ми (ні) коли (не) скаржилися, доля наша завжди була (не) легка, але наша, наша, (ні) (в) кого (не) позичена, (не) дарована ніким, (ні) (в) кого (не) просили, самі виривали власними руками і (не) хочемо іншої, (не) змінємо на іншу. 12. Хто (не) жив посеред бурі, той ціни (не) знає силі, той (не) знає, як людині боротьба і праця милі .

ПЕРЕПИШІТЬ РЕЧЕННЯ, ПОЯСНІТЬ
ПРАВОПИС ТА НАЗВІТЬ РОЗРЯДИ ЧАСТОК

1. Ти спиш уже? А за старим повір'ям, у сні ростуть... Якби (то) справді так! (В. Підпалій)
2. Тебе поранили (таки)? Сідай (но)! Голову твою хоч хусткою я обів'ю (М. Важан).
3. Слухай (бо)! Який (же) коваль (не) ставить себе над іншими ковалями в світі? (Марко Вовчок)
4. А ходи (но), мед будемо брати (Ю. Збанацький).
5. О, якби (то) вміти голубом злетіти та в житті догнати мрію голубу! (М. Ткач)
6. А от виписати новизну та велич, саме велич наших днів (по) справжньому (не) так (то) й просто (В. Козаченко).
7. (Де) далі сніжинок густішало та густішало (В. Козаченко).
8. А Замриборщ (ані) скілечки (не) розсердився (М. Стельмах).
9. Та я вже знаю (де) що (І. Цюпа).
10. Місяць повис над їхньою хатою срібною підковою, ніби прибив його хто (сь) угорі на добро та на щастя (І. Цюпа).
11. Я давненько прийшов у село, та (де) куди заходив, і (де) (про) що довідався (І. Карпенко-Карий).

СПИШІТЬ, РОЗКРИВАЮЧИ
ДУЖКИ

I. Бігти (не) чуючи ніг; з уст пари (не) пустити; води (не) сколотити; вір своїм очам, а (не) чужим речам; де (не) згода, там часто шкода; (не) всякому слуху вір; (не) далеко шукати; (не) зважаючи (ні) на що; (не) мало води утекло; (не) хтувати (не) безпекою; пороху (не) вистачає; хто (не) довго спить, тому щастить; (не) більше і (не) менше; (не) добитися; (не) до сміху.

II. (Ні) холодно (ні) жарко; (не) чути (ні) рук (ні) ніг; (ні) живий (ні) мертвий; (ні) де й голки встромити; без (ні) якого наміру; далі (ні) куди; (ні) коли й угору глянути; (ні) кроку назад; (ні) чого й думати; це вже (ні) на що (не) схоже.

ЗРОБІТЬ МОРФОЛОГІЧНИЙ РОЗБІР ЧАСТОК.

Догорів літній день. Щирим золотом приснуло сонце з-під високих чорних ялин, половинкою вирізалось на небі, тоне-тоне... ось чвертка... шматочок... іскринка – і нема вже!

Тільки ясно-рожева пелена окрила весь західний край неба, чорними візерунками виступають на ній дерева старого панського садка.

Довгий-довгий той літній день! Чого-чого не перейшло від світання до смеркання, чого тільки не наслухався цей сад, що вбирає кожен вигук з поля, кожен гомін з села, вбирає та, поширивши вдесятеро, віддає луною. Ось і тепер: ще здалека котиться полем гуртова парубоча пісня – то йдуть косарі. Раптом десь, наче навперейми, вирвалася дрібна дівчача. Обидві нарізно плинуть, перегукуються, перешкоджають одна одній. Але обидві все ближче і ближче, і ось – прийняв їх у своє лоно старий сад: залунали-загули чоловічі басы й тенори, золотими разками переплелися з ними дівчачі сопрано, й обидві пісні, поважна й жартівлива, різко початі, не разом кінчаючись, дивно злилися в не-змовну гармонію й переповнили вщерть темний затишок (Дніпрова Чайка).